

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului: Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei	APARE DUMINECA Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei

Pensionarea preoților.

La începutul săptămânii trecute s'a votat de către Cameră și Senat „legea pentru încadrarea funcționarilor eclesiastici (clerici și civili) ai Mitropoliei ortodoxe române a Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului și ai Mitropoliei române unite de Alba-Iulia și Făgăraș în legea generală de pensiune”. Odată cu votarea acestei legi, ce se pune în aplicare pe data de 1 Aprilie 1937, o grea piatră s'a luat de pe inima preoților și a celorlalți funcționari ai bisericii din Mitropolia noastră. Nu trebuie să spunem de ce. S'a vorbit și s'a scris, chiar în coloanele acestei foi, că așa cum sunt plătiți astăzi servitorii deficienți ai altarului — adevărat foarte puțini siliți a se recunoaște de atare, — și îndeosebi văduvele și orfanii preoților, aceștia au fost lăsați pur și simplu pe drumuri.

O pensie care seamănă mai mult a pomană, în funcție de o seamă de conjecturi, cu totul străine de calitatea sau meritul aceluia care o primește, nu este menită să sporească un prestigiu, care — în același timp — prin nimic nu-i îngăduit ca să fie vreodată știrbit!

Pensia, în chip normal este nu numai o răsplată la neputință — deci la bătrânețe — a unui serviciu făcut în anii viguroasei tinereți, ci este înainte de toate un drept care în chip automat ar trebui să revină, atunci când condițiile sunt îndeplinite, titularului. Principiul se pune și pentru preoți în același chip ca pentru oricare alt funcționar din slujba binelui public.

Dela linia aceasta normală sunt însă abateri. Un caz neprevăzut, o întâmplare face pe preot inapt pentru serviciul său. Ori, se întâmplă ca moartea să-l secere în anii tinereții. Familia preotului, a doctorului sufletească și trupesc — rămâne pe drumuri...

Până de prezent măcar situația, tristă, așa a fost. Și, desigur, nu este corect, nu este mo-

ral, nu este uman — și cu atât mai puțin creștinesc, ca față cu cel căzut în slujba datoriei, față cu familia lui, societatea să se poarte indiferent!

Se adaogă apoi o altă considerațiune. Anume, preoții primesc dela stat o întregire de salariu. Și o primesc cu dreptate, și cu acea convingere, justă, că, fără această întregire, soarta lor ar fi destul de oropsită. (Ar fi însă, drept, mai oropsită soarta bisericii, căci greu s'ar mai găsi cine să o slujească!) Deci dacă este drept și echitabil ca preoții să primească ajutor dela stat atunci când ei — să zicem așa — câștigă și cu brațele lor, când sunt în putere, de ce n'ar fi mai necesar, firește mai drept și mai echitabil totodată, ca ei să fie ajutați la bătrânețe sau la neputință, fie ei, fie familiile lor?!

Acestea și alte nenumărate împrejurări au concurat la lericita rezolvire a acestei mult frământate probleme. Nu s'a ocolit nici acel principiu național-patriotic că preoții sunt între întâii cetățeni, la posturile cu cea mai grea răspundere. Desigur acesta a dictat unanimul vot pe care atât Camera cât și Senatul au ținut să-l dea legii.

S'a răscumpărat cu această lege, și cu momentele ce a răscolit aducerea ei păcatul îndelungei întârzieri; s'au pus însă și unele pietre la diadema ce trebuie să născunune fruntea preoților, tocmai în momente și împrejurări când întâiul venit lovește în această frunte încrețită de nevoi.

Ar mai fi însărlșit încă ceva de spus — înainte de a încheia și de a face loc legii votate. Nu reîmprospătarea unor necazuri bătrâne, nici urmărirea umbrelor cari au alungat dela multe familii preoțești bucuria ceasului de față. Altceva. Că, anume, societatea noastră se încreștinează încetul cu încetul. Nu-i de mirat; dacă vorbește de preot — fie laudându-l, fie criticându-l; îmbunătățindu-i soarta de dragul

intereselor ei sau chiar ale tagmei acesteia, însemnează că societatea noastră începe să aibe ochi și urechi și pentru preot. — Dacă a rezidat *dragoste* sau *interes* la cei cari au adus legea, nu ne interesează: ceva s'a schimbat însă în structura sufletească a oamenilor, chiar a conducătorilor noștri.

Pentru început atâta e suficient. Și aceasta ne bucură!

Lege

pentru încadrarea funcționarilor eclesiastici (clerici și civili) ai Mitropoliei ortodoxe române a Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului și ai Mitropoliei române unite de Alba-Iulia și Făgăraș în legea generală de pensii.

Art. 1. Funcționarii eclesiastici (clerici și civili), ai Mitropoliei ortodoxe române a Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului, și ai Mitropoliei române unite de Alba-Iulia și Făgăraș, retribuiți din bugetul Statului, vor beneficia, cu începere dela 1 Aprilie 1937, de legea generală de pensii din 1925, cu modificările ei.

Art. 2. Retinerile pentru pensie cuvenite pe timpul servit în trecut până la 1 Aprilie 1937, se vor vărsa Casei generale de pensii, în conformitate cu dispozițiunile art. 98 din legea generală de pensii.

Pentru clerici, timpul util la pensie se consideră dela data instalării lor în funcțiunea bisericească, iar pentru funcționarii civili, dela data intrării într-o funcțiune retribuită din bugetul Eparhiei, cu drept de pensie la fondul de pensie al Eparhiei respective, sau retribuită din bugetul Statului.

CertIFICATELE eliberate de către Eparhii, pentru dovedirea timpului servit, vor trebui să fie vizate de Ministerul Cultelor.

Art. 3. Foștii funcționari eclesiastici (clerici și civili), prevăzuți la art. 1 din prezenta lege, care au trecut după Unire în serviciul Statului, județelor sau comunelor urbane, vor avea dreptul să-și valorifice, în condițiunile art. 2 din prezenta lege și cu aplicarea dispozițiilor art. 98 din legea generală de pensii, ca util la pensie, timpul ce au servit ca funcționari eclesiastici (clerici și civili).

Deciziunile fostelor comisii regionale și ale comisiilor de pensii, date până la punerea în aplicare a prezentei legi, pentru cazurile de mai sus, se vor revizui de comisiunea de pensii de pe lângă Casa generală de pensii, dacă cei interesați vor face cerere de revizuire, în termen de 6 luni dela data punerii în aplicare a prezentei legi.

Pensiile astfel rectificate se vor plăti cu începere dela 1 Aprilie 1937.

Art. 4. Pensionarii eclesiastici (clerici și civili) ai Mitropoliei ortodoxe române a Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului, și ai Mitropoliei române unite de Alba-Iulia și Făgăraș, ale căror drepturi au fost stabilite după 1 Octombrie 1925 și care se vor găsi înscrși la pensie, în ziua de 1 Aprilie 1937, trec pe această dată, în bugetul Casei generale de pensii, care le va stabili din nou drepturile cu începere dela aceeași dată, în conformitate cu legea generală de pensii. Eparhiile sunt datoare a remite Casei generale de pensii toate dosarele de stabilirea pensiilor, precum și orice alte elemente necesare și prevăzute de legea generală de pensii, care li se vor cere, cu privire la acești pensionari.

În cazul când pensia stabilită de Casa generală de pensii ar fi mai mică decât cea primită dela Eparhie, plata diferenței rămâne în sarcina Eparhiei.

Pensionarii înscrși la pensie înainte de 1 Octombrie 1925, rămân și pe viitor să fie plătiți din fondurile de pensii și ajutoare ale Eparhiilor respective.

Art. 5. Drepturile la pensie ale urmașilor funcționarilor și pensionarilor prevăzuți în prezenta lege se vor stabili și revizui în conformitate cu dispozițiunile legii generale de pensii și ale legii de față.

Art. 6. Punerea în retragere pentru limită de vârstă a funcționarilor prevăzuți la art. 1 din prezenta lege, se va face numai cu începere dela 1 Aprilie 1938, și numai la cererea Consiliului eparhial respectiv.

Art. 7. Prezenta lege se pune în aplicare pe ziua de 1 Aprilie 1937.

Accastă lege s'a votat de Adunarea Deputaților în ședința dela 15 Martie anul 1937 și s'a adoptat cu unanimitate de *una sută cinci* voturi.

Vicepreședinte, **P. Ghiață**

(L. S. A. D.)

Secretar, **Dr. D. Rades**

Inaintemergătorul.

Preotul **F. Codreanu.**

(Continuare și sfârșit).

Irod, deși slugă la Romani, avea o umbră de domnitor. Nelegiuirea lui se răsfrângea dela înălțimea unui tron și asupra unui popor întreg. Trebuia să se producă deci conflictul între Ioan și între Irod. Nu pentru curmarea momentană a răului, ci pentru ca să se dea veacurilor următoare o pildă, de ce tărie și îndrăsneală se învrednicesc cei ce-și păstrează curățenia, ce fapte sunt gata să săvârșescă desfrânații și cât trebuie să fie de tocit orice bun sentiment în noi, ca să preferim lașitatea în fața cinismului nelegiuit.

Mai înfățișăm o latură a caracterului lui Ioan, anume iubirea lui înflăcărată pentru Hristos Mântuitorul și pentru Impărăția mesianică. Ioan zicea: „În mijlocul vostru stă cel pe care voi nu-l știți“. Altădată: „Eu nu l-am știut pe El“ (pe Hristos Domnul). Ni s'ar părea că Ioan n'a cunoscut până atunci pe Iisus Hristos. De altă parte însă știm, că Preacurata Fecioara Maria a cercetat pe Elisabeta, maica lui Ioan, ca pe o rudă a sa. Dacă mamele au fost înrudite și s'au cercetat una pe alta, este firesc ca și copiii să se fi cunoscut. Mai avem un text care lămuirește: „Cela ce m'a trimis pe mine să botez cu apă, acela mi-a zis: peste care vei vedea Duhul pogorându-se,... acela este care botează cu Duh sfânt. Și eu am văzut și am mărturisit

că acesta este Fiul lui Dumnezeu“. Din acestea reiese limpede, că Ioan a cunoscut pe Iisus ca om, dar până la botezul Domnului nu știa, că acel Iisus este Mântuitorul. Ioan avea trimiterea să gătească popor Domnului, dar nu știa, că acel Domn, acel Mesia așteptat și necunoscut este Iisus, pe care-L cunoștea din copilărie. Inflăcă-rata lui iubire pentru acest Mesia și pentru Impărăția mesianică i-a dat pe buze uneori cuvinte aspre, altădată de o duiosie mișcătoare. Fariseilor și saducheilor le zicea: „Pui de năpârci, cine v'a arătat vouă ca să fugiți de mânia ce va să fie?... securea la rădăcina pomului zace... pomul care nu face roadă bună se taie și în foc se aruncă“. Noroadelor le zicea: „Cel ce are două haine, să dea celui ce n'are“. Vameșilor: „Nimic mai mult decât este rânduit vouă, să nu faceți“. Soldaților: „Pe nimeni să nu asupriți, nici să clevețiți și să vă îndestulați cu lefii voastre“. Duhul acestei iubiri arătată aci în cuvinte aspre, aci în chip duios, a făcut să ni se păstreze tradiția despre prinderea și întemnițarea lui Ioan. Sfintele Evanghelii arată faptul prinderii și întemnițării, precum și motivul, dar nu ne arată unde și cum s'a săvârșit prinderea. Tradiția, folosită de Hermann Sudermann în tragedia „Ioan Botezătorul“, ne spune acestea: Irod se pregătea să meargă cu concubina sa la templu, sfidând frica de Dumnezeu și rușinea de oameni. Poporul însuflețit de faptul că Ioan muștrase pe Irod, aduna pietri să ucidă cu ele pe Irod, dac'ar îndrăsni să între în templu cu concubina. Cine să arunce însă cel dintâi piatra? Era limpede că Ioan. Și Ioan a urcat treptele templului să ațină calea lui Irod, care se apropia. Poporul striga: Ioviți-l? Unii, mai precauți, au dat semnalul: Faceți ce face Ioan. Unu a dat o piatră în mâna lui Ioan și i-a zis: lovește-l! Ioan a ridicat piatra și începu să zică tare: In numele Aceluia“... se opri însă, piatra îi căzu din mână, brațul își pierdu încordarea și fraza începută cu un gând: „In numele aceluia“... s'a încheiat cu alt gând, „...care îmi poruncește să te iubesc“. Și Ioan se lasă prins de slugile lui Irod. Sunt numai din tradiție, dar se potrivește minunat aceste știri cu felul de gândire a Înaintemergătorului. Brusca schimbare în momentul suprem n'a fost un compromis cu păcatul, ci mila față de cel păcătos. N'a fost o răs-gândire, ci sfințirea unui gând prin gândul la Iisus Hristos care a osândit păcatul, dar n'a urit niciodată, ci totdeauna a iubit și iubește, și vrea să mântuiască pe păcătos. Inflăcă-rata dragoste a lui Ioan pentru curățenie, pentru respectarea legii, marea lui chemare de a pregăti popor Domnului, l-a făcut adesea impulsiv. Era cuprins

de ceea ce numim azi „ira sacra“, și în unele cazuri era să isbucnească din el mânia sfântă într'o formă prea omenească. În clipe hotărâtoare însă, ea era revizuită de Duhul Impărăției mesianice.

Gândiți-vă în schimb, de exemplu, la debaterile unui consiliu comunal de azi, la cele din parlament și veți vedea, că noi cei de azi pornim cu însuflețire sfântă pentru un ideal, dar pas de pas punem tot mai multă patimă și otrava în vorbe, în accent, în gesturi. În locul Duhului celui bun tot mai mult ne lăsăm stăpâniți de un duh rău și distructiv, duh care distramă idealul inițial. Câtă trebuință am avea noi, cei de azi, să ne revizuim gândurile, cum am avea noi trebuință să ni se sfințească planurile, mijloacele și intențiile prin Iisus Domnul nostru, cum și-a revizuit și sfințit Ioan gândul prin același Iisus Hristos.

Am arătat numai câteva din însușirile de înaintemergător ale sfântului Ioan Botezătorul. Am încercat să punem calitățile lui pozitive în fața celor negative de azi. În fața aroganței zilelor noastre am așezat umilința lui Ioan. În fața superficialității de azi am pus profunzimea lui Ioan. În fața lașității, îndrăsneala lui, în fața blazării noastre entuziasmul lui, în fața desfrâului castitatea și în fața lichelismului de azi am pus sufletul lui Ioan, care a cunoscut un singur stăpân: pe Hristos Mântuitorul. Și peste tot în fața caracterelor anemice de azi am vrut să punem caracterul robust al sfântului Înaintemergător.

Intr'un fel oarecare toți suntem înaintemergători. Dela înaltul slujbaş din capitală până la cel din urmă slujbaş dela sate, toată pleiada de funcționari avem privilegiul de a ne numi înaintemergători. Mai mult: muncitorul de fabrică, muncitorul cu ziua, plugarul și oricine ar fi, care nici nu-și bate capul cu politica, cel ce n'are sub comanda sa pe nimeni, în fața familiei sale totuș e un înaintemergător. De altă parte toți ne atribuim calități de a vedea stricăciunea lăindu-se, de a fi în stare să îndreptăm răul, să purificăm, să judecăm, să facem critică și acestea sunt atribuțiile înaintemergătorilor. Noi însă prea așteptăm ca altul să se îndrepte, alții să se facă buni, lumea să fie morală, iar noi să rămânem moralști. În străfundul sufletului nostru noi ne simțim neputința și atunci căutăm puncte de orientare.

Începutul trebuie să se facă în familie. Viața părinților să fie cel dintâiu model pus în fața copiilor. Continuarea să se facă în școală, apoi prin cărțile alese, între cari biografiile marilor oameni au un rol covârșitor. La slujbă sfintei

Proscomidii preotul scoate din prima prescură Agnețul „întru pomenirea Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos“, din a doua „întru cinstea și pomenirea preabinecuvântatei, măritei stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarei“... din a treia întru pomenirea celor nouă cete ale Sfinților, din care sfântul Ioan Botezătorul este întâiul. Și în biografiile pe cari le-am cere tinerimei române, am cere, după cunoașterea vieții lui Iisus Hristos și a Preacuratei Fecioare Maria, viața sfântului Ioan Botezătorul. I-ar urma viețile Sfinților, apoi din istoria neamului. Tinerilor noștri li s'a stricat gustul lecturii. Nu le place cartea folositoare. Pentru refacerea gustului ar fi bune viețile Sfinților și ca medicament. Numai pătrunși de idealul sfinților vor putea să plece spre drumul care-i duce să-i pună înaintemergători. Altfel ne pierdem în mocirla caracterelor de teapa înaintemergătorilor, cari vestiau altora mântuirea prin arderea de viu, iar ei dispăreau.

Toți aveți dreptul să fiți înaintemergători în cercul ce vi s'a dat, sau vi se va da. Fiți. Faceți-vă înaintemergători ai neamului nostru, dar să știți că și neamului numai așa veți fi buni conducători, dacă veți găti popor Mântuitorului; și atunci aduceți-vă aminte de exemplul sfânt al sfântului Ioan Botezătorul și nu uitați că nu poți fi îndreptător până nu te-ai îndreptat întâiu pe tine. Vrei să ducă lumea din preajma ta o viață sănătoasă? Mergi înaintea lumii și trăește tu întâiu acea viață. Vrei să vestești idealismul, munca, jertfa pentru cele obștești? Vestește-le, dar nu începe vestirea până n'ai încercat tu acel idealism. Cel ce vrea să aducă lumină în sufletul și în mintea altora, trebuie să se facă făclie cu flacără mare și puternică, făclie nestinsă, fără fum, fără miros greu, făclie cu flacără ce arde în fiecare clipă cu aceeași putere. Și dacă flacăra aceasta te mistue, învață că soarta făcliilor, soarta înaintemergătorilor este să ardă, să lumineze până în cea din urmă clipă.

Dă-ne, Doamne, înaintemergători buni, cari prin sfințenia lor să ne sfințească neamul și țara.

sumele ce rezultă din aceste adunări se scriu mai jos, după ce a fost trasa o linie, „toți datorășii privați la olaltă fac“ 2. Despărțământul datorășilor cu obligații, se încheie separat și cu privire la datorile de stat, adunându-se toate la olaltă și suma rezultată se scrie mai jos sub titlul: „*toate datorile de stat la olaltă fac*“ 3. Despărțământul II, se încheie separat și cu privire la banii elocați în case de păstrare, iar suma rezultată din adunarea acestora se scrie mai jos sub titlul: *Capitalul din toate cassele de păstrare face la olaltă*“.

Despărțământul II, III și IV se începe la 1 Ianuarie și se încheie la 31 Decembrie a aceluiași an. Înainte de toate se trec exact în despărțământ pe rând cu numele toți datorășii cu datorile vechi în capital, în interese și în anticipate de proces, rămase cu finea anului trecut, la cari apoi se adaugă cele noi din anul curent așa precum urmează și în ziua în care debitorul a devenit datorăș al bisericii și așa rând pe rând toate capitalele în desp. II datorile în interese în desp. III și datorile în anticipate de spese de proces în desp. IV iar sumele cari se împacă, în despărțământul convenit. La sfârșitul anului se încheie despărțământul cu fie care debitor separat și apoi cu toți la olaltă. Încheierea separată cu fiecare debitor se face astfel că la 31 Decembrie la fie care datorăș se adună la olaltă sumele cu cari el a datorat bisericii până la finea anului cu cele cu cari datorează pe anul curent, capitalele în rubrica 10, în interese în rubrica 19, în anticipate de spese de proces în rubrica 28. După aceia la fie care debitor se adună la olaltă sumele pe cari le-a împăcat în decursul anului din datoria sa, introducându-se sumele ce le-a încasat în capital în rubrica 15, b) apoi se adună la olaltă sumele pe cari debitorii le-au împăcat din datoria în interese și ce rezultă din această adunare se introduce în rubrica 24-a; c) în fine se adună la olaltă sumele pe cari debitorul le-a restituit în contul sumei anticipate de biserică în speșele de proces, iar suma ce rezultă se va introduce în rubrica 33-a.

Interesele după capitalele împrumutate pe o lună se calculează, împărțindu-se suma pe un an în 12 părți și atunci putem ușor calcula cât face pe 3—4 etc. luni. Iar interesele se calculează împărțind suma cu 100 și înmulțind rezultatul cu cifra cât sunt interesele.

Acest fel de protocol se află aproape la toate socoțile bisericești dar sub alte numiri, deosebindu-se însă de celelalte prin felul de a purta evidența lor care e cu mult mai clară și sigură. Despărțământul IV, anticipațiuni de spese de proces, nu-l au celelalte formulare. Este știut că biserica poate să ajungă în astfel de împrejurări, că este forțată a împrucesua pe unii datorășii, cari nu-și îndeplinesc obligamentul luat față de biserică, și atunci ea se vede constrânsă chiar să anticipe speșele pentru a putea împrucesua pe debitorii răi plătnici, — speșele avocațiale, de intabulare etc. — și fiindcă aceste sume se vor pune apoi în sarcina acestor debitori, e în interesul bisericii ca să le poarte evidența. Atât pentru capitalul vechi cât și pentru cele noi se află în despărțământul datorășilor cu obligațiuni rubrici separate și această separare e necesară din motivul că prin această se ușurează foarte mult controlul și fiindcă de multe ori interesele restante se capitalizează, iar despre capitalul întreg se face o nouă obligație. Rubricile singure vor orienta pe compunătorul socoților cum are să procedeze, dacă restanța în interese s'a achitat prin obligație. Capitalul cel vechi rămas la finea anului se va introduce separat și cel nou împrumutat iarăși separat, pentru a facilita controlul. Obligația trebuie prevăzută cu

Instrucțiuni cu privire la purtarea socoților și administrarea averilor bisericești.

de PETRU TOMA
esactor-eparhial.

Despărțământul II, III și IV se încheie la 31 Decembrie a anului pe care se încheie socoata, și încheierea se face astfel: 1. Despărțământul datorășilor cu obligațiuni se încheie separat cu privire la debitorii privați, încât toate sumele din toate rubricile se adună la olaltă, iar

imbru confortabil legilor în vigoare. În schimbul depunerilor de bani dela casele de păstrare, comuna bisericască primește un libel, care se va păstra în casa de fier. Interesele după capitalele bisericăști elocote la privați, în obligații de stat și în case de păstrare se socotesc de regulă la finea fiecărui an, pe anul întreg și numai în cazul când în decursul anului debitorul își achită datoria se calculează interesele dela 1 Ianuarie până la ziua solvirei. (Urmează)

Chemarea Preotului.

„Creștinismul ortodox este, istoricește, mândria noastră națională. Ne place să prețuim ca providențial faptul că naționalitatea și religia noastră, plămădite la olaltă pe văile Carpaților, sunt gemene. Puterea de viață a creștinismului românesc, simultaneitatea lor istorică, le va hotărâ împreună durata viitoare“.

Nichifor Crainic.

Ciudata psihoză socială românească de astăzi a pus în discuție publică o problemă, care trebuia rezolvită imediat la alcătuirea României-Mari, sau în cel mai rău caz, acum 10—15 ani.

Întrebarea dacă: Preotul poate și trebuie să facă politică? prezintă un complex de probleme, cari nu pot fi discutate, de primul venit din stradă, ori aranjată după părerea anonimatului, ci la rezolvirea acestora sunt chemați a-și spune cuvântul personalități legitimate de superioare garanții morale și intelectuale.

Forma în care se pune la noi această întrebare, nu numai că nu va ajunge la rezultatul dorit, dar va întuneca — prin patimă și ignoranță — rezolvirea ei fericită.

De exemplu ziarul „Curentul“ — socotit ca mare cotidian românesc — prin anchetă publică, a chemat la tribuna publică să-și spună părerea o mare parte de oameni nepregătiți moralicește și intelectualicește, din ale căror răspunsuri, iese cea mai uluitoare controversă. Ce poate pricepe din complexul de probleme, un Mitică, Fănică, Costică, Jenică, frizeri, zarzavagii, cofetari, brutari; ori cutare, Liți, Puica, Anișoara, Grete, femei cu cine știe ce moravuri? Desigur, că ni-se poate răspunde, că Mântuitorul Hristos — a stat de vorbă de preferință cu femeia destrăbălată, ori cu Zacheu, maimarele vameșilor. Atunci Domnul a învățat pe cei cari nu-i cunoșteau opera de mântuire a lumii. Astăzi, toată lumea creștină, a primit din fragedă copilărie ceea ce a fost silit să facă Hristos cu oamenii vârstniciei.

Deci, acum la răspântia dintre ruinele unei lumii vechi și la nașterea celei nouă, doctrinarii vieții publice au cuvântul, pentru că azi nu se discută numai chemarea Preotului în pastorația cu caracter divin, ci și *rolul lui social*.

Din răspunsurile cari curg zilnic în sus zisul ziar, din diverse păreri ce le auzim dela cei cu cari ajungem în contact, din atacul tot mai vehement al sectarilor, preotul se vede, pus astăzi — tocmai ca sfântul mare mucenic Ștefan — la zid cu o gloată ucigătoare în față, din mijlocul căreia se aud glasuri tot mai rari, de *compătimire* și nici decât, sau deloc, de *incurajare în martirajul lui*.

Tocmai, văzând atâta ignoranță, asupra rolului preotului în viața publică românească trecută, prezentă și viitoare, ar fi o crimă, o sinucidere, dacă nu ne-am da toată osteneala a răspunde măcar cu modestia pregătirilor noastre, la întrebarea: **Care-i rostul preotului în lume?**

Frumoasă întrebare și vrednică de cercetat. Vrednică, pentru că lumea de astăzi, covârșită de atâtea curenți de gândire și de viață străbătută de atâtea încrucișări și preocupări în societate, prezintă o priveliște foarte colorată și variată, care în același timp uluiește pe individ și-i încurcă căile de orientare. Diferitele doctrine, multele învățături formează o disonanță în toate părțile, încât drumurile normale din trecut, la toate colțurile prezintă indicații care din care mai false și imprecise.

Ceace-i mai vătămător, e că elementele suspecte, fără căpătâi și fără nici un interes sau directive, cu linia mare a Neamului nostru, prin tot mai mult curaj și ies la lumină, aruncând neghina adunată în ascuns. Acestora legislația noastră de după război, li-a asigurat teren nestingherit, prin caracterul ei internaționalist, cu nume învechit: *democrație*.

Autoritatea de stat, chemată să vegheze la căpătâiul Neamului, a pierdut din puterea de pază, fiind legată cu grelele lanțuri de aur ale împrumuturilor din afară, ori încătușată cu sclipitoarele brațare ale convențiilor și alianțelor, de multe ori justificate numai prin pericole trecătoare, ori în cea mai mare parte nejustificate.

Poporul Român, în organizarea unității sale, s'a lăsat copleșit de *economic* în dauna *naționalului*, și astfel ne-am trezit în al 19-lea an dela unire cu atâtea tutele străine pe deoparte, pe de altă parte, cu spuza de intruși, cari se erijează conducători și moralizatori.

Ce concludente sunt dezbaterile parlamentare, în materie de cetățenie falsă și privitoare la primatul muncii românești.

Acum când și cele mai democratice partide dela noi convin a se face o aspră acrisire a plumânului național prin controlul străinilor, anulări de cetățenii câștigate prin fals și fraudă și introducerea în întreprinderi în proporție de

75% a elementului românesc: foarte concludente.

Toate aceste măsuri sunt extrem de supărătoare pentru paraziți, de aceea — cred — că a fost de lipsă o *diversiune* prin care să se frământă Națiunea, ca apoi în praful și vârtoarea acestor frământări uriașe când fiii se năpustesc asupra mamei adevărate, asupra bisericii, aceștia în întunec și prin surprindere, să-și aranjeze treburile.

Noi preoții, nu suntem nici așa pe orbi să nu vedem ce se întâmplă, și cred că nu vom fi tocmai așa de neputincioși ca să primim primejdia cu brațele încrucișate.

Istoria a dovedit că Biserica ortodoxă a creat unitatea națională, așa cum se constată de Români adevărați că „naționalitatea și religia noastră, plămădite laolaltă pe văile Carpaților, sunt gemene“.

Desigur că nu suntem atât de slabi să nu reacționăm. Vom răspunde pe rând tuturor: I. Sectelor create ca avantposturi distructive în domeniul religios, că suntem o tagmă harică; II. fânicilor, jenicilor, costicilor, miticilor, că preoția și Biserica, a avut rolul mare, jefite nenumărate, la desăvârșirea unității și III. politicienilor, că preotului ortodox, acum ca în sec. al XVIII mai ales, îi revine greaua sarcină de a readuce poporul românesc pe făgașul normal, pentru a exista vrednic la locul de mare răspundere europeană.

Pr. Traian Constantin

(Urmează)

ȘTIRI

Legea de pensionare a preoților s'a votat de către Parlament. Se pune în aplicare cu începere dela 1 Aprilie a. c. E bine să se știe că alături de PP. SS. noștri episcopi, între prietenii preoților se numără d-l ministru al Cultelor V. Iamandi, al finanțelor M. Canciov, secretarul general pr. P. Partenie, senator pr. V. Pirtea și îndeosebi d-l inspector general din ministerul Cultelor Dr. Moise Ienciu, ajutat de d-l director dela Casa generală de pensuni Dr. Giurginea. Bucuria noastră e cu atât mai mare că aceștia doi sunt bănățeni și au servit cauza cu mult suflet, ducându-o la bun sfârșit. Nu se poate trece cu vederea concursul dat de parlamentarii preoți, profesori și funcționari bisericești!

Prin înalt decret regal Domnul Profesor Dr. Vasile Loichița a fost confirmat decan al Facultății de Teologie din Cernăuți, pentru timpul de 3 ani, dela 1 Martie 1937—1 Martie 1940. Felicitările noastre!

In Duminăca lăsatului de brânză preotul Ioan Voin din Sichevița a cununat în biserică nu mai puțin de 63 perechi de concubini. Ce aci se poate vedea că este de întinsă plaga concubinajului la noi în Banat.

Un prieten al sîntei biserici din Clopodia este notarul Costa Munteanu de acolo. Cu ajutorul său părintele Miron Băleanu a cununat 26 concubini. Pe lângă acest serviciu d-sa se interesează cu mult suflet de adunarea de fondul în scopul de a zidi o nouă biserică în Clopodia, unde — în mijlocul atâtor confesiuni — biserica dominantă are datoria să se impună pe întâiul plan.

A murit Sir Austen Camberlain. Marele prieten al României în timpul războiului și la conferința de pace, Sir Austen Camberlain, a murit zilele trecute în vîrstă de 73 de ani. Decedatul a fost ministrul Afacerilor Străine al Angliei pe tot timpul războiului mondial, un spirit luminat care a contribuit la biruința ideii de dreptate, pe care a impus-o și la conferințele de pace.

Nr. 1747 Sc. 1937.

Note oficiale.

Făcându-se încheierea socoților la Foaia Diecezană, am constatat că sunt încă multe comune bisericești, unele matere, altele filii, altele vacante dar administrate de preoții învecinați, cari și acum sunt în restanță cu plata abonamentului pe anul 1936, și chiar pe mai mulți ani.

De asemenea sunt unii particulari în restanță cu plata abonamentului.

Considerând că Foaia Diecezană, ca organul oficial al eparhiei, se menține aproape numai din abonamentul obligatoriu al comunelor bisericești, atragem atenția celor în restanță să achite fără amânare aceea ce au de achitat.

În cazul că până după termen de o lună se vor mai afla restanțieri, îi vom publica în Foaia diecezană, numărul după 16 Aprilie a. c.

Cei cari au achitat abonamentul pe anul în curs 1937, începând cu numărul viitor al foii, li se va publica numele în Foaia Diecezană, servind aceasta drept justificare de plată. Cei cari vor avea nedumeriri, se vor adresa îndată administrației spre a li se da lămuririle pe cari le cer.

Caransebeș în 16 Martie 1937.

Episcopul diecezan:

† VASILE

Nr. 1654 Sc 1937.

La intervențiile repetate ale autorității bisericești către Ministerul Educației Naționale, acesta cu ordinul Nr. 36410/1937, adresat inspectoratelor școlare, dispune următoarele:

„Avem onoare a Vă ruga să comunicați tuturor școalelor din regiunea Dvs. că Ministerul interzice elevilor cercetarea cinematografelor în

general fără autorizația sau învoirea Direcțiunii școlii și în special în zilele de Duminică înainte de amiazi."

Urmare acestui ordin, P. C. Preoți profesori de religie în forma și cu tactul corespunzător să caute a conlucra armonic cu toate autoritățile școlare, de stat și particulare, ca ordinul ministerial să fie strict executat în interesul bineprinceput al educației viitoarelor generațiuni conducătoare ale Neamului.

Caransebeș în 13 Martie 1937.

Episcopul diecezan:

† VASILE

CONCURSE.

Pe baza ordinului Venerabilului Consistor diecezan dtdo 26 Ianuarie 1937, Nr. 7719 B. ex 1936, să publică concurs la parohia II-a de clasa primă, pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă parohul Victor Popoviciu din Satul-nou, protopresbiteratul Panciovei, cu termen de recurgere de 30 de zile, dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, cu următoarele beneficii:

1. 1/3, din sesiunea II-a parohială, care o folosește parohul Victor Popoviciu.

2. 1/3, din toate venitele stolare uzitate în comună, din parohia II-a.

Alegândul capelan se va îngriji singur de locuință.

Viitorul capelan, va catehiza la școlile primare din loc, va servi la rândul său și va suporta sarcinile publice împreunate au realitățile, cari formează dotațiunea sa de capelan.

Recurenții, își vor înainta cererea de concurs adjusată cu documentele prescise, prin Prea Onoratul Oficiu protopresbiteral, comitetului parohial din Satul-nou, iar cu prealabila încuviințare a părintelui protopop, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică, — dar nici de cum în ziua de alegere, — spre a-și arăta dexteritatea în oratorie și cântare bisericească.

Concurenții la acest post, au să prezinte act de învoire dela Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecezan, fără de care act, nu pot fi luați în considerare.

Satul-nou, din ședința comitetului parohial, ținută în 31 Ianuarie 1937.

Vasile Lazar

notarul comitetului parohial.

Ioan Murgu

protopresbiter, președinte.

Pe baza decisului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 3995 B. ex 1934 se publică concurs pentru postul de capelan cu drept de succesiune pe lângă parohul Pavel Brnzei din parohia de clasa III. din Macoviște protopresbiteratul Bisericeii-albe, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, cu următoarele retribuțiuni.

1. 1/2 (jumătate) din sesiunea parohială.

2. 1/2 (jumătate) din toate venitele stolare uzuete.

3. De locuință se va îngriji alesul capelan.

Recurenții la acest post — având încuviințarea P. S. S. Părintelui episcop diecezan — își vor înainta

cererile de concurs prin Prea On. Oficiu protopresbiteral din Oravița Consiliului parohial din Macoviște.

Recurenții sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică din Macoviște, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie.

Macoviște din ședința consiliului parohial ținută a 26 Aprilie 1936.

Belcea Brutus m. p.
preot, președinte

Emanuil Imbri m. p.
notar

În contelegere cu Oficiul protopopesc: *Virgil Musta*
protopop

Publicațiune de licitație.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 1500 E. ex 1937 și a hotărârii consiliului și adunării parohiale din Ghilad se escrie licitație minuendă publică cu oferte închise, ce se va ține în ziua de 18 Aprilie 1937 la ora 4 p. m. în sala de ședințe, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparat a sfintei biserici, din aceasta parohie.

Prețul de esclamarie este 117.172 Lei.

Lucrările de efectuit, sunt cele cuprinse în devizul întregit cu încheierile consiliului și ale adunării parohiale, pus la vedere publică la oficiul parohial.

Licitanții sunt obligați să depună ca vadiu 1% (un) din suma devizului, maestrului care a lucrat devizul.

Spese de drum nu se acoardă.

Comuna bisericească va da lucrările întreprinzătorului, care va prezenta mai multă garanță morală și materială.

Ghilad, la 28 Februarie 1937.

Preot **Dimitrie Țieran**
paroh-preș.

Preot **Moise Ghilezan**
notar.

3-1

Convocare.

Clubul Sportiv de pescuit „Păstrăvul“ din Caransebeș, în conformitate cu dispozițiunile statutare, convoacă

Adunarea Generală ordinară,

pe ziua de **11 Aprilie a. c. ora 4 p. m.** care se va ține în sala de ședințe a Primăriei orașului, cu următoarea ordine de zi: 1. Cuvânt de deschidere. 2. Alegerea membrilor verficatori. 3. Raportul Comitetului. 4. Raportul Cassarului. 5. Raportul Cenzorilor. 6. Diverse. În cazul, că membrii nu vor corespunde numărului recerut de Statute, adunarea generală se va ține Duminică viitoare, la ora și în localul susmenționat, indiferent de numărul membrilor prezenți.

Domnii Primari ai comunelor aparținătoare acestei Societăți, sunt rugați a publica la porunci această convocare, pentruca membrii să participe la această adunare.

Președinte,

Dr. C. Stângu

Secretar,

Ioan Aliontie
S. Inspector jud.

Prima Cassă de Păstrare din Caransebeș Societate pe acții, Caransebeș.

Capital vărsat Lei 5,000.000.

Inscris în registrul bancar No. 7 din 9. XI. 1934.

Telegram: Primus

Rezerve . . . Lei 558.589.

Telefon 19.

Bilanțul încheiat per 31 Decembrie 1936

și aprobat de adunarea generală ordinară ținută la 15 Martie 1937.

Activ			Pasiv		
Casa:			Capital social		5,000.000
Numerar efectiv	507.587		Fonduri de rezervă:		
Disponibil la B. N. R. și C. E. C.	19.728		Rezerva legală	16.826	
Cupoane scăzute și alte	13.460	540.775	Dotăție din anul curent	33.174	50.000
Disponibil la bănci:			Fonduri de amortisment:		
In țară	159.907		Pentru creanțe dubioase	358.589	
In străinătate	30.934	190.841	Dotăție din anul curent	328.000	686.589
Portofoliu de titluri:			Fond jubilar de pensii „Carol Schwab” și ajutoare al funcționarilor		200.000
Titluri românești			Depuneri spre fructificare:		
Efecte publice v. n. . . Lei 57,000.—	16.224		Din țară		
Titl. necotate la bursa v. n. . . 208,100.—	23.420	39.644	pe termen	4,439.33	
Portofoliu de scont:			pe livrete de economie plătibile la purtător	2,015.868	6,455.198
Plătibil în țară			Creditori:		
Cambii fără garanții	648.960		Din țară		
Cambii garantate cu titluri gaj etc.	89.450		la vedere	335.170	
„ ipoteci	1,087.567	1,805.977	pe termen	1,173.576	1,508.546
Din portofoliu de mai sus se află reescontat, plătit în țară Lei 478.129.—			Angajamente de reescont:		
Debitori:			In țară		
Din țară:			la alte instituții		478.129
Debitori fără garanții	26.300				
„ garanți cu efecte comerciale	560.490				
„ „ titluri	200.688				
„ „ ipoteci	485.760				
„ „ garanții diverse	3,047.467	4,320.705			
Debitori beneficiind de legea lichidării datorilor din 7 Apr. 1934 (cota rămasă)		5,599.454			
Pierderi din aplic. legii lichid. dat din 7 Aprilie 1934		98.583			
Imobile:					
Necesare comerțului propriu și pt. func.	800.000				
Alte imobile	714.575	1,514.575			
Mobilier:		1			
Perderi, rep. din anii precedenți	478.438				
Beneficiul net, din anul curent	210.531	267.907			
		14,378.462			14,378.462
Conturi de ordine:			Conturi de ordine:		
Cauțiuni statutare		350.000	Deponenți de cauțiuni statutare		350.000
Debitori pt. aval și scrisori de garanție date de bancă		25.000	Creditori pt. aval și scrisori de garanție date de bancă		25.000
In țară			In țară		
Efecte comerciale în gaj:			Deponenți de efecte comerciale în gaj		197.697
In portofoliu		197.697	Deponenți de cambii de circulațiune		11,873.738
Cambii de circulațiune:			Remitenți de efecte spre încasare		556.544
In portofoliu		11,873.738	Deponenți de ipoteci, cesiune, mărfuri în gaj și garanții diverse		23,816.827
Efecte spre încasare		556.544	Deponenți de titluri și alte valori în păstrare		1,280.999
Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse		23,816.827	Diverse titluri împrumutate		9.000
Depozite de titluri și alte valori în păstrare		1,280.999			
Debitori de titluri împrumutate		9.000			
		38,109.805			38,109.805

Debit			Contul de profit și pierdere			Credit		
Cheltuieli de administrație:			Dobânzi încasate:					
Salarii și indemnizații	581.640		Dela portofoliul de scont	507.990				
Diverse	390.869	972.509	Dela debitori	479.629		987.619		
Impozite și taxe		44.856	Comisioane încasate			112.992		
Dobânzi plătite:			Venitul portofoliului de titluri			1.020		
La depuneri	41.522		Venitul imobilelor			222.053		
La reescont	18.536		Beneficii diverse			328.000		
La alți creditori	4.556	62.614	Pierderi din anii precedenți	478.438				
Amortizări:			Beneficiul net al anului curent	210.531		267.907		
Dotarea fondului creanțelor dubioase		328.000						
Dotarea fondului de rezervă		33.174						
Pierderi:								
Reportate din anii precedenți		478.438						
		1,919.591						1,919.591

Caransebeș, la 31 Decembrie 1936.

Președinte: Pavel Goanța.

Consiliul de Administrație.

Expert-Contabil, Fischer, dir. executiv.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea bancară.

Consiliul de Censori.